

Znajomość różnorodności biologicznej oraz podstawowych zjawisk i procesów biologicznych. Uczeń:

- opisuje, porządkuje i rozpoznaje organizmy;
- wyjaśnia zjawiska i procesy biologiczne zachodzące w wybranych organizmach i w środowisku;
- przedstawia i wyjaśnia zależności między organizmem a środowiskiem;
- wykazuje, że różnorodność biologiczna jest wynikiem procesów ewolucyjnych.

Planowanie i przeprowadzanie obserwacji oraz doświadczeń; wnioskowanie w oparciu o ich wyniki. Uczeń:

- określa problem badawczy, formułuje hipotezy, planuje i przeprowadza oraz dokumentuje obserwacje i proste doświadczenia biologiczne;
- określa warunki doświadczenia, rozróżnia próbę kontrolną i badawczą;
- analizuje wyniki i formułuje wnioski;
- przeprowadza obserwacje mikroskopowe i makroskopowe preparatów świeżych i trwałych.

Posługiwanie się informacjami pochodzącymi z analizy materiałów źródłowych. Uczeń:

- wykorzystuje różnorodne źródła i metody pozyskiwania informacji;
- odczytuje, analizuje, interpretuje i przetwarza informacje tekstowe, graficzne i liczbowe;
- posługuje się podstawową terminologią biologiczną.

Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów biologicznych. Uczeń:

- interpretuje informacje i wyjaśnia zależności przyczynowo-skutkowe między zjawiskami, formułuje wnioski;
- przedstawia opinie i argumenty związane z omawianymi zagadnieniami biologicznymi.

Znajomość uwarunkowań zdrowia człowieka. Uczeń:

- analizuje związek między własnym postępowaniem a zachowaniem zdrowia oraz rozpoznaje sytuacje wymagające konsultacji lekarskiej;
- uzasadnia znaczenie krwiodawstwa i transplantacji narządów.

Postawa wobec przyrody i środowiska. Uczeń:

- uzasadnia konieczność ochrony przyrody;
 - prezentuje postawę szacunku wobec siebie i wszystkich istot żywych;
 - opisuje i prezentuje postawę i zachowania człowieka odpowiedzialnie korzystającego z dóbr przyrody.
-

Uczeń nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności określonych w wymaganiach ogólnych.

- Wiedza biologiczna. Uczeń:
 - nie rozpoznaje podstawowych organizmów;
 - nie potrafi wymienić podstawowych czynności życiowych;
 - nie rozumie prostych zależności między organizmem a środowiskiem;
 - nie wykazuje elementarnej wiedzy o różnorodności organizmów.
 - Obserwacje i doświadczenia. Uczeń:
 - nie potrafi wykonać prostej obserwacji nawet z pomocą nauczyciela;
 - nie rozróżnia próby badawczej i kontrolnej;
 - nie potrafi sformułować wniosków.
 - Posługiwanie się informacją. Uczeń:
 - nie odczytuje podstawowych informacji z tekstu, schematu lub wykresu;
 - nie posługuje się podstawową terminologią biologiczną.
 - Rozumowanie. Uczeń:
 - nie potrafi wskazać prostych zależności przyczynowo-skutkowych;
 - nie rozwiązuje najprostszych zadań o charakterze odtwórczym.
 - Zdrowie człowieka. Uczeń:
 - nie zna podstawowych zasad dbania o zdrowie;
 - nie dostrzega związku między zachowaniem a zdrowiem.
 - Postawa. Uczeń:
 - nie wykazuje właściwej postawy wobec przyrody;
 - nie przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas zajęć.
-

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności w stopniu bardzo podstawowym, z pomocą nauczyciela.

- Wiedza biologiczna. Uczeń:
 - rozpoznaje wybrane organizmy na ilustracjach;
 - wymienia podstawowe czynności życiowe organizmów;
 - podaje pojedyncze przykłady zależności w środowisku;
 - wie, że organizmy ulegały zmianom w czasie.
 - Obserwacje i doświadczenia. Uczeń:
 - wykonuje proste obserwacje według instrukcji;
 - wskazuje próbę badawczą i kontrolną po naprowadzeniu;
 - zapisuje wyniki w prostej formie.
 - Posługiwanie się informacją. Uczeń:
 - odczytuje proste informacje z tekstu lub schematu;
 - stosuje nieliczne pojęcia biologiczne.
 - Rozumowanie. Uczeń:
 - wskazuje proste zależności po wyjaśnieniu przez nauczyciela.
 - Zdrowie człowieka. Uczeń:
 - wymienia podstawowe zasady higieny i zdrowego stylu życia.
 - Postawa. Uczeń:
 - deklaruje potrzebę ochrony przyrody;
 - przestrzega podstawowych zasad bezpieczeństwa.
-

Uczeń opanował podstawowe wiadomości i umiejętności.

- Wiedza biologiczna. Uczeń:
 - opisuje i klasyfikuje organizmy według prostych kryteriów;
 - wyjaśnia podstawowe procesy (np. fotosynteza, oddychanie, rozmnażanie);
 - opisuje proste zależności w ekosystemie (np. łańcuch pokarmowy);
 - podaje przykłady zmian ewolucyjnych.
 - Obserwacje i doświadczenia. Uczeń:
 - formułuje prosty problem badawczy;
 - odróżnia próbę kontrolną i badawczą;
 - analizuje wyniki i formułuje krótkie wnioski;
 - wykonuje proste obserwacje mikroskopowe według instrukcji.
 - Posługiwanie się informacją. Uczeń:
 - analizuje schematy, wykresy i tabele;
 - poprawnie stosuje podstawową terminologię.
 - Rozumowanie. Uczeń:
 - wyjaśnia proste zależności przyczynowo-skutkowe;
 - rozwiązuje typowe zadania problemowe.
 - Zdrowie człowieka. Uczeń:
 - wyjaśnia wpływ diety, ruchu i higieny na zdrowie;
 - uzasadnia potrzebę konsultacji lekarskiej w określonych sytuacjach.
 - Postawa. Uczeń:
 - podaje argumenty za ochroną przyrody;
 - opisuje przykłady racjonalnego korzystania z zasobów środowiska.
-

Uczeń poprawnie i samodzielnie stosuje wiedzę w typowych sytuacjach.

- Wiedza biologiczna. Uczeń:
 - prawidłowo charakteryzuje grupy organizmów;
 - wyjaśnia przebieg i znaczenie procesów biologicznych;
 - analizuje zależności w ekosystemie;
 - wyjaśnia rolę doboru naturalnego w ewolucji.
 - Obserwacje i doświadczenia. Uczeń:
 - samodzielnie planuje proste doświadczenie;
 - poprawnie dokumentuje i analizuje wyniki;
 - sprawnie posługuje się mikroskopem.
 - Posługiwanie się informacją. Uczeń:
 - interpretuje dane z różnych źródeł;
 - przetwarza informacje w formę notatki, tabeli lub schematu.
 - Rozumowanie. Uczeń:
 - wyciąga trafne wnioski;
 - uzasadnia swoje odpowiedzi argumentami biologicznymi.
 - Zdrowie człowieka. Uczeń:
 - analizuje wpływ stylu życia na funkcjonowanie organizmu;
 - wyjaśnia znaczenie krwiodawstwa i transplantacji.
 - Postawa. Uczeń:
 - aktywnie uczestniczy w działaniach proekologicznych;
 - wykazuje szacunek wobec organizmów żywych.
-

Uczeń w pełni opanował wymagania programowe.

- Wiedza biologiczna. Uczeń:
 - biegle posługuje się terminologią biologiczną;
 - szczegółowo wyjaśnia procesy biologiczne i ich znaczenie;
 - analizuje złożone zależności ekologiczne;
 - wyjaśnia mechanizmy ewolucji na przykładach.
 - Obserwacje i doświadczenia. Uczeń:
 - poprawnie formułuje problem badawczy i hipotezę;
 - projektuje doświadczenia z uwzględnieniem zmiennych;
 - samodzielnie analizuje i krytycznie ocenia wyniki.
 - Posługiwanie się informacją. Uczeń:
 - sprawnie analizuje teksty popularnonaukowe i naukowe;
 - krytycznie ocenia wiarygodność źródeł.
 - Rozumowanie. Uczeń:
 - rozwiązuje złożone problemy biologiczne;
 - przedstawia logiczne i spójne argumenty.
 - Zdrowie człowieka. Uczeń:
 - analizuje długofalowe skutki zachowań zdrowotnych;
 - świadomie promuje zdrowy styl życia.
 - Postawa. Uczeń:
 - wykazuje trwałe zaangażowanie w ochronę środowiska;
 - prezentuje odpowiedzialną postawę wobec przyrody.
-

Uczeń:

- samodzielnie pogłębia wiedzę biologiczną;
 - wykorzystuje wiedzę w nowych, nietypowych sytuacjach problemowych;
 - projektuje i modyfikuje doświadczenia;
 - analizuje dodatkowe materiały źródłowe;
 - uczestniczy w konkursach biologicznych;
 - inicjuje działania prozdrowotne i proekologiczne w środowisku szkolnym lub lokalnym;
 - prezentuje postawę świadomego i odpowiedzialnego obywatela dbającego o środowisko.
-